

yesemek taşocağı ve heykel atölyesi

Yesemek Taşocağı ve Heykel Atölyesi
Gaziantep ili, İslahiye İlçesi'nin 27. km
güneydoğusunda bugünkü
Yesemek Köyü'nün doğu yamaçları
üzerinde yer alır.

Yesemek Heykel Atölyesi
antik yakınoğunun en büyük
açık hava müzesidir.
1890 yılında ilk kez
Zincirli "Sam'al" arkeoloji kazı başkanı
Felix von Luschan tarafından
bilim alemine tanıtılmıştır.

Bu broşür Opet "Bilinçli Toplum Projeleri" kapsamında hazırlanmıştır.

opet

www.opet.com.tr

Yesemek Heykel Atölyesi'nin Hitit sanatına önemli katkıları olmuştur. Taşocağında bazalt kayasından taş kesilmesi, çıkarılması ve taş bloklarının biçimlendirilmesi, Sfenks, kapı arslanı, kabartma, yuvarlak heykel vb. taslakların

şekillendirilmesi ve türlü işçilik basamaklarından geçtikten sonra heykel haline getirilmesi hususunda öğretici örnekler vermesi,

Hitit taş plastik sanatına sfenks, dağ tanrısı, adamayı gibi bazı motiflerin geçiş örneklerini vermesi, plastik sanat alanında bir kültür alışverişini simgelemesi şeklinde özetleyebiliriz.

Yesemek Heykel Atölyesi'nde Hitit egemenliği döneminde Hur asıllı ustaların daha sonra Sam'al Krallığı'nın sınırları içinde kaldığı dönemlerde ise Arami kökenli ustaların burada çalıştığı söylenebilir.

Bugüne kadar yapılan araştırma ve kazı çalışmaları sonucunda heykel taslaklarının yontulması ile ilgili herhangi bir alet ele geçmemiş ancak taslakların çeşitli evrelerine ait örnekler üzerinde yapılan tetkikler sonucunda taşçı çekici, taşçı kalemi, perdah taşı ve manivela gibi aletlerin kullanıldığı anlaşılmıştır.

Yesemek Heykel Atölyesi'nde testere ve matkabın kullanılıp kullanılmadığı tesbit edilememiştir. Yesemek taşının ince gözenekli ve düzgün damarlı olması belki de testerenin kullanılmasına

ihtiyaç bırakmamıştır. Buna mukabil Yesemek taşçı ustalarının matkabı tanıdıklarını ancak burada yapılan mimari skulptürlerin nihai işçilikleri tamamlanmadan sipariş yerine gönderildikleri için heykel üzerine herhangi bir delik açmaya gerek olmadığı düşünülebilir.

Çünkü atölyenin 10 km kuzeyinde yer alan Tilmen Höyük'te M.Ö XVIII ve XVII.

Yüzyıllara ait bazalt ortostatlarda matkap deliğinin bulunması Yesemek'te de bu aletin bilindiğini göstermektedir.. Heykel Atölyesi'nin 1 km batısında yer alan Yesemek

Höyüğü üzerinde sondaj mahiyetinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda höyüğün M.Ö II ve I. Binin ilk çeyreğinde iskan gördüğü anlaşılmış, ancak kazı çalışmaları sonuçlanmamıştır. Elde edilen bilgilerden Yesemek taşçı ustası ve diğer görevlilerin burada yaşadıkları anlaşılmıştır.,

Yesemek Heykel Atölyesi M.Ö XVIII. Yüzyılın son çeyreğinden itibaren tamamiyle terk edilmiş ve bir daha kullanılmamıştır.

Yesemek'te ilk bilimsel kazı ve araştırmalar 1955 yılında Prof. Bahadır Alkım başkanlığında başlamış, 1961 yılına kadar altı kazı mevsimi boyunca devam etmiş, birçok heykel taslağı bu dönemde gün ışığına çıkarılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda yüzlerce heykel taslağının teknik ve tipolojik etüdü ve çizilmiş olan desenleri bir kitap halinde yayınlanmıştır.

Yesemek'te ikinci dönem kazı ve sergileme çalışmaları 1989 yılında arkeolog İlhan Temizsoy başkanlığında başlatılmış, 3 yıl devam etmiş ve 1991 yılında çalışmalar sona ermiştir. Bu dönemde yamacın aşağı bölümü bir açık hava müzesi olarak tanzim edilerek hizmete sunulmuştur.

Bu çalışmalar sonucunda Yesemek Açık Hava Müzesi'nin ziyaretçi sayısında büyük artış olmuş, 2005 yılında Gaziantep Müze Müdürlüğü

Başkanlığı'nda arkeolog İlhan Temizsoy nezaretinde çevre düzenlemesi, teşhir yenilemesi ve eserlerin bakımı konuları ele alınmıştır.

